YO 4.6. Henkilötyövuoden laskenta 2015

4.6. Henkilötyövuoden laskenta

- 4.6. Henkilötyövuoden laskenta
  - 4.6. Henkilötyövuoden laskenta

Käsikirjan status

YO-käsikirja 2015 on valmis ja lukittu

4.6. Henkilötyövuoden laskenta

Henkilötyövuoden laskennassa sovelletaan alla kuvattua Valtiokonttorin laskentatapaa. Ohjetta ei ole muokattu yliopistojen uuden aseman mukaiseksi.

Henkilötyövuosilla tarkoitetaan säännöllistä normaalia vuosityöaikaa, johon ei lasketa yli-töitä eikä muuta normaalin työajan ylittävää työaikaa. Palkallinen ja osapalkallinen sairaus-aika eivät pienennä henkilötyövuotta. KOKOAIKAISEN HENKILÖN HENKILÖTYÖVUODEN MÄÄRÄ ON AINA ENINTÄÄN YKSI. Tätä henkilötyövuosikäsitettä käytetään esimerkiksi silloin kun lasketaan erilaisia henkilöstökustannuksia henkilötyövuotta kohti.

Henkilötyövuoden laskennassa noudatetaan seuraavaa laskutapaa (selostettu myös Käsi-kirjassa valtion organisaatioille Henkilöstövoimavarojen hallintajärjestelmä, Henkilöstötilinpäätös, Valtion työmarkkinalaitos, Oy Edita Ab 2001):

HTV = pkpv / **365** * k

jossa HTV = henkilön henkilötyövuoden arvo ko. vuonna

pkpv = henkilön palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palveluksessaolopäivistä vähennetään palkattomat päivät)

365 = vuoden kalenteripäivien lukumäärä vuonna 2010

k = (sta/nsta) = henkilön kokoaikaisuutta kuvaava kerroin, jossa

sta = henkilön **todellinen säännöllinen työaika tunteina** käytetään aikajaksoa (p/vko/2-vko/3-vko), jona henkilön säännöllinen työaika määräytyy

nsta = henkilön **työaikaperusteen mukainen**, keskimääräinen säännöllinen, teoreettinen kokoaikainen työaika tunteina vastaavana ajanjaksona (p/vko/2-vko/3-vko).

Esimerkki kertoimen laskemisesta:

Jos henkilö on **kokoaikainen** ja tekee normaalia **virastotyöaikaa** (36,25 tuntia/vko) kerroin on
k = (36,25 tuntia / 36,25 tuntia) = 1.

Jos virastotyöaikaa tekevä henkilö on **osa-aikainen** ja tekee viikossa keskimäärin 20 tuntia, niin kerroin on
k = (20 tuntia / 36,25 tuntia) = 0,55

Esim. työaikalain 6 tai 7 §:n työaikaa tekevillä säännöllinen työaika on 38,25 tuntia/vko.

Toinen oikea tapa henkilötyövuosien laskennassa on käyttää todellisia palkallisia työpäiviä tai jopa työtunteja. Tällöin kaavassa:

pkpv = todella tehtyjen palkallisten työpäivien (työtuntien lukumäärä) ja kalenteripäivien (365) tilalla käytetään ko. vuoden työpäivien (253) tai työtuntien todellista lukumäärää.

Palvelussuhteen koko- ja osa-aikaisen ajan henkilötyövuosikertymä lasketaan yhteen silloin, kun henkilö on ollut saman palvelussuhteen lajin sisällä sekä osa- että kokoaikaisena. Rinnakkai-sista osa-aikaisista palvelussuhteista yhteenlaskettu henkilötyövuosi voi olla enintään yksi ja niistä tehdään aina oma ilmoitus.

Tuntipalkkaiset (virka- ja työsopimussuhteiset aikapalkkaiset sekä tuntipalkka-alan työehtosopimusten piiriin kuuluvat):

Tähän lasketaan vuositasolla aikapalkkauksen tunnit + urakkapalkkauksen tunnit jaettuna työaikalain alaisen vuositunneilla (1935 tuntia) ja virastotyöaikaa noudattavilla jakajana on 1834 tuntia.

Henkilön työaikaperusteen työaikana käytettävä luku (kaavassa nsta) päätellään työaikaperus-teesta, mutta joissakin tapauksissa se pitää ilmoittaa järjestelmään erikseen. Jos henkilön työ-aika on muu kuin teoreettinen työaika, käytetään sitä.

Henkilötyövuosikertymä voidaan laskea erikseen työsopimussuhteelle kertoimen sekä palkallisten palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Työaikaperusteen teoreettinen viikkotyöaika:

Työaikalain ulkopuolella oleva, johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain piirissä oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain 6 §, viikkotyö, työaikasopimus	38,25
Työaikalain 7 §, jaksotyö, työaikasopimus	38,25
Talonmies, työaikasopimuksen 31 §	38,25
Moottoriajoneuvon kuljettaja, työaikalaki, työaikasopimus	38,25
Muu sovittu työaika, käytetään esim. sairaalalääkäreillä	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, ei sovittua työaikaa (ei saa käyttää johtavassa asemassa olevilla)	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, muu kuin johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus (ulkomaan edustustot)	36,25

Esimerkki henkilötyövuoden laskemisesta:

Henkilö on ollut viraston palveluksessa osa-aikaisessa palvelussuhteessa 17.10. - 31.12.2010 välisen ajan. Henkilön työaika oli 7,25 tuntia viikossa.

Tässä esimerkissä henkilöllä on palkallisia päiviä 17.10 - 31.12.2010 (sunnuntait mukaan lukien) 76 kpl. Näistä tiedoista lasketaan työpäivien suhdeluku: 76 jaettuna 365:lla = 0,2082.

HTV:n laskemisessa on otettava myös huomioon henkilön kokoaikaisuus eli missä suhteessa hänen työaikansa on verrattuna kokoaikaisen työaikaan. Tässä esimerkissä henkilö on tehnyt 7,25 tuntia viikossa. Jos hän kokoaikaisena tekisi 36,25 tuntia viikossa lasketaan työaikojen suhdeluku: 7,25 jaettuna 36,25:llä = 0,2000.

HTV lasketaan kertomalla päivien suhdeluku työaikojen suhdeluvulla. Eli esimerkissä 0,2082 kertaa 0,2000 = 0,0416.

Jos henkilö olisi tehnyt kokoaikaisena täyttä työaikaperusteensa työaikaa, olisi työaikojen suhde ollut tasan yksi ja HTV olisi silloin ollut 0,2082.

Opetushenkilöstö, joiden työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta:

Henkilötyövuosikertymän laskemiseksi **opettajille, joilla ei ole opetusvelvollisuutta** tarvitaan **kokoaikaisuuskerroin.** Kerroin saadaan jakamalla henkilön todellinen säännöllinen viikkotyö-aika kokoaikaisen henkilön teoreettisella viikkotyöajalla.

Työaikaperusteen teoreettinen työaika opettajilla:

38 =	Työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta, eikä oppilaitoksessa noudateta kokonaistyöaikaa	36,25
39 =	Työaikaan ei sisälly erikseen määriteltyä opetusvelvollisuutta ja oppilaitoksessa noudatetaan kokonaistyöaikaa	36,25

Opettajien, joilla on opetusvelvollisuus, henkilötyövuoden laskeminen:

Opettajien, jotka ovat opetusvelvollisia (työaikaperuste on 40), mutta eivät tee täyttä opetusvel-vollisuutta, henkilötyövuosikertymän laskeminen voidaan tehdä joko:

1. Maksuprosentin / maksuosuuden avulla:

   Jos palkanlaskentajärjestelmässä on käytössä maksuprosentti/maksuosuus, joka ilmai-see suoraan palkan täysimääräisyyden, maksuprosentin/maksuosuuden mukainen määrä henkilötyövuosikertymäksi lasketaan palkallisista päivistä.

2. Täysimääräisyyskertoimen avulla:

   Opettajien henkilötyövuosikertymän laskemiseksi ei käytetä kokoaikaisuuskerrointa, vaan lasketaan **täysimääräisyyskerroin**, joka ilmaisee, kuinka paljon tietyltä ajalta ansaittu palkka ikä- ja kalliinpaikanlisineen on saman ajan täydestä maksupalkkaluokan mukai-sesta kokoaikaisessa palvelussuhteessa maksettavasta taulukkopalkasta (ikä- ja kalliin-paikanlisineen).

   Tietyn ajan täyden palkan laskemiseen on käytettävä kuukausipalkan perusteella saata-vaa päiväpalkkaa, joka voi olla eri kuukausina eri suuri kuukauden kalenteripäivistä riip-puen. Täten täysimääräisyyskerroin on laskettava jokaiselle kuukaudelle erikseen. Jos päiväpalkka muuttuu kesken kuukauden, myös täysimääräisyyskerroin muuttuu.

   Kun täysimääräisyyskerroin on saatavissa, henkilötyövuosikertymä voidaan laskea sen sekä palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Opettajien henkilötyövuoden laskentaperusteena pidetään palkan täysimääräisyyttä. (Palkka tarkoittaa tässä maksupalkkaluokan mukaista palkkaa ikä- ja kalliinpaikanlisineen.)

Jos opettajalle on maksettu **taulukon mukainen palkka täysimääräisenä koko kuukaudelta,** on hänen henkilötyövuotensa arvo ko. kuukaudelta 1 /12 vuotta.

Jos henkilö on **osa-aikainen**, lasketaan hänen henkilötyövuotensa maksetun palkan suhteessa taulukkopalkkaan, jota hänelle maksettaisiin, jos hän olisi ollut kokoaikainen.

Jos **henkilö on ollut osan vuodesta palkattomalla virkavapaalla tai palkattomalla lomalla**, vähennetään henkilötyövuotta samassa suhteessa.

Jos opettaja on ollut osan vuotta muissa kuin opetustehtävissä, henkilötyövuosikertymät lasketaan opetustehtävistä erikseen ja muista tehtävistä erikseen.